

دیدگاه

درباره شروط واشنگتن برای برقراری مجدد پروازهای ایران عراق

زیر بار پرواز با شروط آمریکایی نرویم

حبیب سربلند |
در حالی که فشارهای آمریکا برای محاصره هوایی و قطع پروازهای کشورهای منطقه به ایران به ویژه در فرودگاه نجف خبرساز شده بود، خبر مجوز مشروط آمریکا برای ادامه پروازها از فرودگاه نجف به ایران با توجه به شروط مطرح شده نگرانی‌هایی را ایجاد کرد.

چندی پیش رویترز خبر داد آمریکایی‌ها در حال بررسی صدور مجوز مشروط یک‌ماهه برای پرواز از ایران به فرودگاه نجف صرفاً با ایرلاین‌های عراقی هستند.

این شروط در حالی است که فشار آمریکایی برای توقف این پرواز عملاً بیش از ایران به عراق، صنعت هوایی آن و فرودگاه نجف ضربه می‌زند؛ چرا که ۷۰درصد پروازهای فرودگاه نجف به ایران است و توقف این پروازها عملاً موجب تعطیلی و رکود شدید در صنعت هوایی عراق و حتی گردشگری این کشور خواهد شد.

طی روزهای اخیر شاهد تجمعات متعدد و اعتراض‌های مکرر در عراق علیه تصمیم آمریکایی‌ها بودیم. در چنین شرایطی پذیرش شروط آمریکایی‌ها عملاً به معنای دادن امتیاز به دولت عراق است که برخلاف روابط خوب مردم و نخبگان این کشور با ایران، بیشتر ترجیح می‌دهد گوش به فرمان دستورات آمریکایی‌ها باشد. حتی بعید نیست برخی ذی‌نفع‌های عراقی پیشنهاد داده باشند که شرکت‌های هوایی عراق جایگزین ایرلاین‌های ایرانی شوند تا از منافع اقتصادی انبوه سفرهای هوایی ایران و عراق استفاده کنند.

به نظر می‌رسد اگر عراقی‌ها نگرانی از باب جرایم آمریکا و عدم دسترسی به چرخه دلار برای فرودگاه‌های طرف تعامل با ایران دارند می‌توانند یک فرودگاه خود (برای مثال فرودگاه نجف یا کربلا) را به گونه‌ای بازسازی ساختاری کنند که مالکیت، مدیریت، قراردادها، درآمد‌ها و تسویه خدمات آن تحت قانون عراق و به پول ملی این کشور باشد و بتواند بدون وابستگی عملیاتی به نظام مالی آمریکا فعالیت کند؛ سپس هر شرکت هواپیمایی خارجی، از جمله شرکت‌های ایرانی، صرفاً بر اساس قوانین هوانوردی عراق امکان استفاده از آن را داشته باشد. در غیر این صورت ایران نباید تن به خواسته‌ای دهد که ضرر آن صرفاً متوجه ایران باشد و شرکت‌های هوایی عراق بخواهند از آن برای سودآوری خودشان استفاده کنند، بلکه آن‌ها باید بین تعامل پروازی با ایران در مسیر معقول و منطقی و نه براساس شروط آمریکا و یا حذف این فرصت مهم برای اقتصاد گردشگری عراق یکی را انتخاب کنند.

خبر

در بیانیه‌ای به مناسبت دومین سالگرد عملیات وعده صادق ۲

سپاه: دوران تهدید بی‌هزینه به پایان رسیده است

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت دومین سالگرد عملیات وعده صادق ۲ تأکید کرد: «وعده صادق ۲» پیامی روشن به دشمنان ملت رشید و عظیم‌الشان ایران به ویژه رژیم پلید و گرگ صفت صهیونیستی بود که: «دوران تهدید بی‌هزینه به پایان رسیده است و هر تعرضی پاسخی پشیمان‌کننده و دردناک در پی خواهد داشت».

به گزارش سپاه‌نیوز، در بیانیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مناسبت دومین سالگرد عملیات وعده صادق ۲ آمده است: «وعده صادق ۲» نه تنها مجازاتی سخت برای پاسخ به تجاوزات و جنایات دشمن در سکوت مرگبار مجامع جهانی، بلکه پیامی روشن به دشمنان ملت رشید و عظیم‌الشان ایران به ویژه رژیم پلید و گرگ صفت صهیونیستی بود که: «دوران تهدید بی‌هزینه به پایان رسیده است و هر تعرضی پاسخی پشیمان‌کننده و دردناک در پی خواهد داشت».

این عملیات راهبردی با هدایت و تدبیر سپهبد پاسدار شهید محمدباقری «نماد عقلانیت نظامی و طراح موازنه بازدارندگی»، فرماندهی شجاعانه و الهام بخش سپهبد پاسدار شهید حسین سلامی «علمدار میدان و پرچمدار اقتدار انقلاب و گفتمان مقاومت» و «نبوغ فنی و اقتدار ته‌جامی» سردار سرافراز سرلشکر پاسدار شهید امیرعلی حاجی‌زاده و «درایت عملیاتی و روحیه جهادی» سردار رشید سرلشکر پاسدار شهید محمود باقری، قدرت موشکی ایران را با شگفتی‌هایش به رخ دشمن صهیونی و حامیان آن به ویژه حاکمان تب‌هکار کاخ سفید کشید.

با گرامیداشت یاد، نام و حماسه آفرینی‌های شهیدان جبهه مقاومت و اقتدار ایران اسلامی به‌ویژه امام شهید امت آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای (علی‌الله مقامه الشریف)، تأکید می‌شود اقتدار شگفت‌انگیز سپاه مقتدر مردمی و انقلابی در جنگ تحمیلی دوم و سوم آمریکایی- صهیونی، در کنار سایر نیروهای مسلح، آمریکا نیز دشمن اهریمنی را به التماس آتش‌بس وادار ساخت و کلام جاودانه و تاریخی خمینی عزیز(ره) مبنی بر اینکه «اگر سپاه نبود، کشور هم نبود» را در میدان نبرد به‌صورت عینی تفسیر کرد و امروز این نهاد خادم ملت و حافظ مملکت، به رکن قدرت جمهوری اسلامی در نگاه دوستان و دشمنان تبدیل شده است.

در پایان به ملت شریف، قهرمان و تاریخ‌ساز ایران و ملت‌های یاری‌جو به جهت مقاومت در منطقه اطمینان می‌دهیم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در سایه تمسک به میراث فکری و عملی امامین کبیر و شهید انقلاب و تبعیت از همنمودهای حکیمانه رهبر عظیم‌الشان انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا حضرت آیت‌الله امام سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای (مد ظله العالی)، در بلندی صلابت و قاطعیت و اشراف اطلاعاتی بر دارایی‌ها و مناطق آلوده به حضور دشمن آمریکایی صهیونی، دست بر ماشه، آماده پاسخگویی قاطع، فوری، درآود، پشیمان‌کننده و مرگ‌بارتر از عملیات وعده صادق ۲ به هر گونه تهدید، تجاوز، تعرض یا خطای محاسباتی احتمالی اردوگاه شیطان بزرگ و پیاده‌نظام‌های حقیر منطقه‌ای آنان است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی به‌سی‌وسومین اجلاس سراسری نماز تأکید کردند

نهادینه و فراگیرشدن نماز، لازمه رسیدن به جامعه اسلامی

رهبر معظم انقلاب با اشاره به اینکه لازمه رسیدن به مرحله جامعه اسلامی اقامه نماز و نهادینه و فراگیر شدن آن است، فرمودند: نماز از جمله زیباترین نعمت‌های بزرگ حضرت حق جلّ‌وعلا، برترین نهاد و نماد و ستون دین و رشته اتصال هر یک از ما برای ارتباط نزدیک و مستقیم با منبع لایتناهی و لایزال الهی است.

به گزارش خبرنگار سیاسی ایرنا، سی و سومین اجلاس سراسری نماز، صبح روز پنجشنبه با پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی در جوار حرم رضوی آغاز به‌کار کرد.

حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای در پیام خود به این اجلاس، اقامه نماز را نخستین ثمره و نشانه حکومت صالحان خواندند و با اشاره به اینکه لازمه رسیدن به مرحله جامعه اسلامی اقامه نماز و نهادینه و فراگیر شدن آن است، تأکید کردند: خانواده‌ها، «معلمان و اساتید»، نخبگان، چهره‌های مشهور و دستگاه‌های فرهنگ مسئولیت مضاعفی برای اقامه نماز در جامعه دارند.

متن پیام رهبر معظم انقلاب به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

توجه به امر الوالی «اقامه نماز» و به‌صورت خاص برگزاری اجلاس نماز، از جمله اقدامات ضروری و بایسته‌ای است که از ابتدای دهه هفتاد در کشور به همت عالم مجاهد و مردمی، استاد قرآن و مبلغ زبردست حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی دامت‌برکاته شکل گرفته است. اهتمام ویژه رهبر عظیم‌القدر شهید اعلی‌الله مقامه الشریف به این امر و توصیه‌های مهم، مستمر و مؤکد ایشان در پیام‌های مربوط به سی و دو اجلاس گذشته نیز بر اهمیت این خط‌مشی می‌افزاید.

دیدگاه

محمدولایی |
دو حادثه امنیتی در فاصله‌ای کوتاه، از نخستین ساعات در حال پیدا کردن یک روایت مشترک در رسانه‌ها و اظهارات مقامات غربی هستند؛ ماجرای پرواز قلا‌ی‌دبی به تل آویو و حادثه امنیتی محل استقرار نیروهای آمریکایی در پایگاه هوایی فیرفورد لندن. حوادثی که وجه‌مشترکشان نه فقط ماهیت امنیتی‌شان، بلکه در سرعتی است که پای ایران را به میان می‌کشد؛ حتی پیش از روشن شدن ماجرا و آغاز تحقیقات!

با وجود برخی تحلیل‌ها مبنی بر امکان تبدیل این اتهامات به بهانه جنگ، تجربه تجاوزهای اخیر نشان می‌دهد دشمن نیاز چندانی به این بهانه‌ها ندارد و اگر تصمیم به افزایش فشار یا حتی اقدام نظامی حاصل می‌محاسبه راهبردی باشد، الزاماً نیازی به دستاویز قرار دادن چنین حوادثی نخواهد بود. جدای از این حوادث، افزایش حضور نظامی آمریکا در منطقه مدت‌هاست کلید خورده و بنا بر گزارش‌های روزهای اخیر، چندین ناوگروه و هزاران نیروی جدید به آب‌های منطقه اعزام شده‌اند تا پس از انتخابات آتی آمریکا در آبان ماه جاری گزینیهایی بیشتری برای فشار بر مذاکرات یا اقدام نظامی در دسترس باشد. اما این اتهامات، درست یک هفته پس از تحریم فرودگاه‌ها و ایرلاین‌ها و در واقع تلاش برای محاصره هوایی کشورمان توسط آمریکا روانه رسانه‌ها

روزشمار جنگ | روز دویست و پانزدهم

گروه سیاسی |
در روز ۲۱۵ جنگ، واشنگتن همزمان دو پیام متضاد مخاברה کرد: از یک سو، آرایش نظامی پیرامون ایران در حال سنگین‌تر شدن است. یک مقام آمریکایی به الجزیره گفته ناوگروه روزولت و یک یگان اعزامی تفنگداران دریایی با بیش از ۲هزار نیرو راهی منطقه شده‌اند و تا پایان نوامبر ممکن است سه ناو هواپیمابر و دو گروه آبی- خاکی پیرامون ایران مستقر باشند. برآورد منتشرشده از اعزام‌های تازه از اضافه شدن حدود ۱۰ تا ۱۵هزار نیروی نظامی حکایت دارد. از سوی دیگر، دولت ترامپ در حال فشار بر اروپا برای آزاد کردن ذخایر اضطراری گازوئیل است؛ همان ذخایری که برای روزهای بحران نگهداری می‌شوند. این دو تصویر کنار یکدیگر معاف‌سازی بیشتری پیدا می‌کنند. توان نظامی آمریکا در حال افزایش است، اما فضای اقتصادی جنگ در حال تنگ‌تر شدن و شاید این لشکرکشی نمادین، پاسخی به همین وضعیت بحرانی است.

نفت برگشته؛ گازوئیل نه

داده‌های تازه بازار هم یک تغییر مهم را نشان می‌دهد. گاردین گزارش کرده صادرات نفت خام خلیج فارس تا حد زیادی به سطح پیش از جنگ نزدیک شده است. تولیدکنندگان با خطوط لوله، انتقال کشتی به کشتی و مسیرهای جایگزین توانسته‌اند بخشی از شوک هرمز را جبران کنند. اما در بازار فرآورده‌های پالایشی داستان متفاوت است. عبور محصولاتی مانند گازوئیل از منطقه همچنان بسیار پایین‌تر از سطح پیش از جنگ است؛ گاردین میزان جریان کنونی را حدود ۶۷۷ هزار بشکه در روز در برابر حدود ۳/۶ میلیون بشکه پیش از جنگ گزارش کرده است. یعنی نقطه فشار انرژی در حال جابه‌جایی از کمبود نفت خام به کمبود سوخت آماده مصرف است.

در بریتانیا امروز متوسط قیمت گازوئیل برای نخستین بار از دو پوند در هر لیتر عبور کرد؛ بیش از ۴۰ درصد بالاتر از آغاز جنگ. برای ایران، این تحول از یک جهت مهم است. بازگشت بخشی از صادرات نفت به معنای پایان اثر اقتصادی بحران هرمز نیست. فشار اکنون در بخش پیچیده‌تر زنجیره

اتهام برای انفعال

شده و از قضا در حوادثی مشکوک، یک خط هوایی و یک فرودگاه، به‌بستری برای اتهام‌پراکنی علیه ایران تبدیل می‌شود. بلافاصله پس از این اتهامات، از روز گذشته تحریم‌های خطوط ریلی و جاده‌ای هم اعمال شده است تا مقدمه محاصره زمینی ایران نیز فراهم شود.

این در حالی است رژیم متجاوزی که با وضع تحریم‌هایی ضدبیشری پروازهای مسافری را مشمول خطرناک‌ترین محدودیت‌ها کرده، به یکباره در موضع مدعی قرار می‌گیرد!

بنابراین به‌نظر می‌رسد هدف دیگری در پس این اتهامات وجود دارد و نه بهانه‌ای برای جنگ، بلکه بهانه‌ای برای اثرگذاری بر واکنش متقابل ایران و متفعل کردن ما در پاسخ به تحریم‌ها و محاصره کشور باشد. اتهام‌زنی‌های سریع و بی‌پایه می‌تواند هزینه اقدام متقابل ایران را بالا ببرد و گزینه‌های آن را محدود کند. دشمن با تهدید به مجازات اقدامات ناکرده، این پیام‌ر منتقل می‌کند که هر گونه واکنش واقعی ایران به فشارها نیز در چارچوب رفتار تهاجمی تفسیر شده و با اقدام نظامی قطعی پاسخ داده می‌شود. ايجاد

اقامه نماز در پهنه جامعه و کشوری که پرچم اسلام ناب محمدی صلی‌الله علیه و آله وسلم را برافراشته و به حاکمیت اسلام مفتخر شده، در زمره اهم امور است

امروز که شرط مُکنت و قدرت مردم عزیز ایران بیش از پیش فراهم شده است، یکایک ملت مبعوث، مخاطب این دستور مکرر الهی برای اقامه نماز هستند که «أَقیِمو الصَّلَاة». علاوه بر این، همه اشخاص مؤثر در جامعه از پدران و مادران و خانواده‌ها تا معلمان و دوستان، از اساتید و نخبگان تا چهره‌های شناخته شده و افراد مشهور، و نیز تمامی نهاد‌ها و دستگاه‌های فرهنگ ساز از جمله مساجد، نمازهای جمعه، مدارس، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیة، صدواسیما، فعالان فرهنگی و اجتماعی، و بسیج مردمی خصوصاً آ‌هایی که با قشر نوجوان و جوان در ارتباط هستند، مسئولیت مضاعف در این امر دارند.

اقامه نماز در همه مراحل تکمیلی و سطوح تکاملی‌اش در پهنه جامعه و کشوری که پرچم اسلام ناب محمدی صلی‌الله علیه و آله وسلم را برافراشته و به حاکمیت اسلام مفتخر شده، در زمره اهم امور است و برای فراهم شدن زمینه طی طریق از مرحله نهضت و انقلاب اسلامی تا

مرحله جامعه اسلامی، امری ضروری است و بعد از آن است که نیل به مرحله تمدن اسلامی میسر خواهد شد. نهادینه شدن و فراگیر و همگانی شدن نماز و آن گاه تلاش عمومی برای نیکو به‌جای آوردن آن، دو ضلع اصلی خط تلاش برای وصول به این مهم است و آبادانی مساجد و سایر تمهیدات برای گسترش کمیت و ارتقاء کیفیت صوری نمازهای جماعت و جمعه، مقدمات لازم برای دست یافتن به این مقصد مهم می‌باشند.

در همه این موارد، نقش ائمه جماعات و جمعه که باید مأمَن مردم و گوش شنوا و پذیرای درد دل های ایشان باشند، بسیار برجسته است. امیدوارم که با تفضلات الهی و توجه و دعای خاص سرورمان عَجَل الله تعالی فرجه‌البشریف، ملت و کشور عزیزمان در امر اقامه نماز و بهره‌مندی از فیوضات و برکات آن موفق و مؤید باشند. **سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای**
۹/مهر/۱۴۰۵

چنین اختلالی در نظام محاسباتی کشور می‌تواند قضایی را ایجاد کند که هزینه‌روایی و سیاسی واکنش به تجاوزات دشمن، حتی از خود اقدام متقابل هم بیشتر باشد. صورت‌بندی خطرناکی که هر اقدام بعدی ایران را از نظر سیاسی و رسانه‌ای پرهزینه‌تر خواهد کرد.

این امر نشانه اهمیت پاسخ به‌موقع است و نشان می‌دهد تاخیر در پاسخ به اقدام‌های دشمن ممکن است با حر به‌های رسانه‌ای، روایت دیگری پیدا کند و هر واکنش امنیتی ایران، به‌جای پاسخ به تحریم، به اقدامات تروریستی تغییر معنا دهد. آنچه مشخص است چنین صحنه‌آرایی‌هایی نباید به عقب‌نشینی کشورمان در تأمین منافع ملی و پاسخ مناسب به اقدام تجاوزکارانه دشمن در بستن مسیرهای تنفسی مردم منجر شود؛ چراکه انفعال در برابر این اتهام‌ها، همان نتیجه مطلوب دشمن را رقم خواهد زد و هر گونه تحریم جدید را کم‌هزینه و حتی بدون هزینه خواهد کرد. اگر آمریکا بتواند تحریم‌ها و محاصره‌های خود را به راحتی اعمال کند و این اقدام را بدون هزینه متقابل ادامه دهد و همزمان با انتساب حوادث امنیتی، واکنش ما را پرهزینه کند، الگوی خطرناک برای تکمیل تدریجی محاصره و تضعیف کشور ایجاد کرده که مقابله با این روند، به مرور زمان، سخت‌تر و پرهزینه‌تر خواهد شد.

این وضعیت این است که ذخایر اضطراری برای همیشه قابل برداشت نیستند. هر بشکه‌ای که امروز برای پایین آوردن قیمت وارد بازار می‌شود، بخشی از حاشیه امنیتی فرداست.

فشار نظامی هم رایگان نیست

در همین زمان، هزینه نظامی آمریکا نیز در حال انباشته شدن است. گزارش تازه رویترز درباره درس‌های نظامی ۲۰۲۶ می‌گوید عملیات گسترده آمریکا در خاورمیانه موجودی برخی مهمات و سامانه‌های دفاعی را کاهش داده، ده‌ها پهپاد کم‌بو-۹۰ د ست رفته و جایگزینی برخی ذخایر موشکی ممکن است سال‌ها طول بکشد. هزینه عملیات نیز به ده‌ها میلیارد دلار رسیده است. این به معنای ناتوانی نظامی آمریکا نیست. اعزام سومین ناو دقیقاً نشان می‌دهد واشنگتن هنوز ظرفیت بزرگی برای افزایش فشار دارد. اما تفاوت امروز با ماه‌های نخست جنگ این است که هر مرحله تازه تصعید روی هزینه‌های انباشته قبلی قرار می‌گیرد.

جنوب خلیج فارس هم درس گرفته است

همزمان، کشورهای خلیج فارس برای کاهش همین آسیب‌پذیری آماده می‌شوند. خالد عظیم در تحلیل تازه آتلانتیک کانسیل در اول اکتبر می‌نویسد مهم‌ترین درس جنگ برای کشورهای شورای همکاری، ضرورت ایجاد «تاب‌آوری» مشترک است؛ یعنی شبکه‌های جایگزین، ظرفیت اضافی، اتصال زیرساخت‌های ۶کشور و جلوگیری از وابستگی به یک مسیر یا سامانه واحد. ترامپ با شروع این جنگ، فلسفه حضور آمریکا در منطقه را برای کشورهای عربی دچار ابهام کرده است. هفت ماه پس از آغاز جنگ، یک تناقض آشکارتر از همیشه شده است. آمریکا در حال فرستادن ناو، تفنگدار و جنگنده بیشتر به منطقه است؛ اما همزمان از متحدانش می‌خواهد برای مهار قیمت سوخت، در مخازن اضطراری خود را باز کنند. بازار نفت بخشی از راه‌های دور زدن بحران را پیدا کرده، اما بازار فرآورده‌های پالایشی هنوز نتوانسته خود را با آن تطبیق دهد.